

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 12. september 2016

Deres ref: 16/5214

HØRING – Forslag til endringer i opplæringsloven (oppstart av grunnskoleopplæring og mulighet for dispensasjon i ekstraordinære tilfeller)

Vi viser til departementets høringsbrev av 23.6.2016 vedrørende forslag til endringer i opplæringsloven. NOAS ønsker med dette å gi følgende kommentarer til de foreslåtte endringer.

Forslaget gjelder ny lovtekst § 2-1 og § 2-17. Departementet foreslår bl.a. å endre regelen om oppstart av grunnskoleopplæring slik at *barn skal gis opplæring så snart som mulig og senest innen én måned etter ankomst*. Vi er enige i Kunnskapsdepartementets vurdering av at en tidsfrist på én måned vil bidra til å begrense hvor lang tid det kan gå før opplæringen starter og at det vil motvirke vesentlige praksisforskjeller mellom kommunene. NOAS støtter derfor forslaget om å endre tidspunktet for når retten til grunnskoleopplæring skal oppfylles for barn som kommer til Norge.

Videre foreslår departementet at det gis en hjemmel i opplæringsloven til å gi dispensasjon fra reglene i opplæringsloven i inntil tre måneder. I sitt høringsnotat foreslår departementet at dispensasjonsadgangen begrenses til de barna som ennå ikke har fått opplæring. Ny § 2-17 skal lyde slik:

§ 2-17 Dispensasjon frå reglane i opplæringslova for barn som søker opphald i Noreg

Departementet kan gi ein kommune dispensasjon frå krava i lova her elle med heimel i lova dersom det er nødvendig i ein ekstraordinære situasjon. Ein dispensasjon kan berre omfatte opplæringa til barn som ikkje har opphalds løyve i Noreg og som ikkje alt er i opplæring. Dispensasjon kan gis i inntil tre månader. Departementet kan fastsetje vilkår for dispensasjonen.

NOAS støtter ikke at det innføres et unntak fra kravene i opplæringsloven ved at det gis mulighet til å innvilge dispensasjon i ekstraordinære situasjoner. Som departementet selv påpeker i sitt høringsnotat, er skolen en viktig faktor for integrering, og det er viktig at barn som har vært på flukt og kan ha traumer, raskt kommer i gang med dagligdagse rutiner. NOAS mener derfor at fristen på én måned foreslått i ny § 2 – 1 er tilstrekkelig for at kommunene skal kunne forberede seg og gi et fullverdig tilbud selv i en ekstraordinær situasjon.

Dersom departementet likevel velger å gå videre med det framlagte lovforslaget, mener NOAS at det må vurderes hvilken betydning FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har for forslaget, og her nevner vi spesielt artikkel 13 og artikkel 4. FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har avgitt generelle tolkingsuttalelser (General Comments) om innholdet i konvensjonens rettigheter. Generell kommentar nr. 11, 13 og 19 anser NOAS som spesiell relevante og bør tas i betraktning i det videre arbeidet med eventuelle endringer.

Vi viser også til diskrimineringsforbudet som følger av UNESCOs konvensjon mot diskriminering i undervisning artikkel 1.

Oppsummering:

NOAS støtter departementets forslag om ny § 2 – 1. NOAS støtter ikke forslaget om ny § 2 – 17 og påpeker at forslaget må vurderes opp mot FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og UNESCOs konvensjon mot diskriminering i undervisning.

Vi takker departementet for anledningen til å delta i høringen. Vi kan gjerne kontaktes om det skulle være spørsmål eller behov for utdypende kommentarer.

Med vennlig hilsen
for Norsk organisasjon for asylsøkere

Ann-Magrit Austenå
generalsekretær

Florentina Grama
rådgiver